

Hankilannevan tuulivoimala C:n voimassaolevan poikkeamispäätöksen jatkoaika ja nimellistehon korotus

Raympltk 03.09.2019 § 24

Raympltk 02.10.2017 § 47

(valm. rakennustarkastaja)

- ASIA Hankkeessa Hankilannevan tuulivoimakaavan Haapaveden puolella olevan tuulivoimayksikön C rakennekorkeutta korotetaan 20 metrillä kaavan mukaisesta kokonaiskorkeudesta 230 metrillä korkeuteen 250 metriä maanpinnasta. Tässä hakemuksessa ei käsitellä Kärsämäen puolella olevaa tuulivoimayksikköä.
- HAKIJA PUHURI OY (C/O Kanteleen Voima Oy)
Turvetie 112
86600 HAAPAVESI
- PAIKKA Hankilannevan tuulivoimapuiston yleiskaava-alue, Haapaveden kaupungin puoleisella alueella.
- PERUSTE Hakijan erityisperusteluna on, että nykytekniikka on kehittynyt ja mahdollistaa aiempaa korkeammat tuulivoimayksiköt. Korkeuden nostolla saadaan yksikön toiminta-aika tutkitusti tasaisemmaksi.
- POIKKEAMINEN Hankilannevan yleiskaava ei mahdollista maanpinnasta mitattuna 250 metrin korkuisen tuulivoimayksikön rakentamista.
- KUULEMINEN Kuulemisesta säädetään MRL:n 173 §:ssä ja MRA:n 86 §:ssä, minkä johdosta ennen asian ratkaisemista on naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, varattava tilaisuus kirjalliseen muistutuksen tekemiseen asiassa.
- Hankkeesta on kuulutettu myös paikallislehdissä (Haapavesi lehti ja Pyhäjokiseutu) ja kaupungin julkisella ilmoitustaululla sekä www.sivuilla ajankohtaisissa asioissa.
- Hakija on kuullut tilaan rajoittuvat rajanaapurit. Rajanaapurit ovat antaneet suostumuksensa hakemukseen, eikä heillä ole ollut huomauttamista hankkeesta.
- Kahden rajanaapurin kuuleminen on suoritettu Haapaveden kaupungin toimesta, eikä heidän osaltaan ole määräaikaan

mennessä tullut huomautuksia.

KAAVATILANNE Alueella on oikeusvaikutteinen Hankilannevan tuulivoiman yleiskaava.

PYYDETYT LAUSUNNOT

Haapaveden kaupunki on pyytänyt kuulemisen yhteydessä hankkeesta lausunnot Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Pohjois-Pohjanmaan liitolta ja Kärsämäen kunnalta.

Hakija on pyytänyt lausunnon Pääesikunnan Operatiiviselta osastolta.

SAADUT LAUSUNNOT Pääesikunnan Operatiivinen osasto on antanut myönteisen lausunnon. Pohjois-Pohjanmaan liitto ei ole lausunut asiassa. Kärsämäen kunta on antanut myönteisen lausunnon. Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta saadussa lausunnossa tuulivoimayksiköiden poikkeamispäätökset edellytetään käsittelemään ja vaikutusten arvioinnit tarkastelemaan tapauskohtaisesti.

HANKKEEN VAIKUTUKSET

FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy Oulusta arkkitehti SAFA Kai Tolonen on laatinut vaaditut muutosselvitykset ja vaikutusten arvioinnit tuulivoimaloiden korottamisesta Puhuri Oy:ltä toimeksi saaneena. Etha Wind Oy on laatinut taustaselvitykset tuulivoimaloiden melu- ja välkemallinnuksesta. Puhuri Oy:ltä Hankkeesta vastaa Tuomas Ylimaula.

Tehdyn selvityksen perusteella tuulivoimayksikön C korkeusmuutoksen vaikutukset ovat seuraavanlaisia:

- tuulivoimalan korkeuden muutos vaikutusalueella alueen asutukseen. Näkymäalueanalyysit ja havainnekuvat osoittavat vaikutuksien olevan vähäisiä ja kohtuullisia .

Korkeammat voimalat näkyvät hieman laajemmalle alueelle kuin matalat voimalat. Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset lisääntyvät jonkun verran maisemavaikutusten kautta.

- tuulivoimalan korkeuden muutos ympäristöön vilkunnan, välkkeen ja melun osalta ovat edelleen vähäisiä ja kohtuullisia.

Korkeammat voimalatornit pienentävät melualueita maanpinnan tasossa, jolloin vaikutukset vähenevät. Melualue pienenee maanpinnan tasossa muutamia metrejä, koska melulähde sijaitsee korkeammalla ja näin kauempana maanpinnan tasosta.

Voimalatornien korottamisella ei ole merkitystä melun kannalta lähiympäristön asutukselle. Melun ohjearvot eivät ylity myöskään

korotetuilla voimaloilla tehdyissä mallinuksissa.

Alueelle, jossa välkettä on yli kahdeksan tuntia, ei sijoitu yhtään vakituista asuntoa eikä vapaa-ajan asuntoa. Kaksi vapaa-ajan asuntoa sijaitsee paikalla missä laskennan mukaan esiintyy välkettä. Korotetuilla voimaloilla tehdyissä mallinuksessa odotetun välkkeen määrä on näille enimmillään 2 tuntia 3 minuuttia vuodessa ja 21 minuuttia päivässä. Voimaloiden korottaminen ei muuta osayleiskaavavaiheessa tehtyä arviointia.

- tuulivoimalan korkeuden muutos ympäristöön maiseman, kulttuuriympäristön ja luontoarvojen osalta ovat vähäisiä ja kohtuullisia.

Tuulivoimaloiden korottaminen ei juurikaan vaikututa hankkeen maankäyttötarpeeseen, vaan tuulivoimaloiden perustukset, tiet ja muu infra vaativat vain hieman laajemmän maa-alan kuin on arvioitu osayleiskaavavaiheessa ja vaadittu lisäalue saa kasvittua takaisin metsämaaksi.

Korkeammat voimalat näkyvät hieman laajemmalle alueelle kuin matalat voimalat, jolloin tuulivoimapuistojen välialueilla saattaa olla joitakin uusia alueita, joihin Hankilannevan korotetut voimalat näkyvät samaan katselupisteeseen kuin toisen tuulivoimapuiston voimalat. Tuulivoimapuistojen etäisyys toisistaan on niin suuri, että muutos jää lähinnä marginaaliseksi. Voimaloiden korotuksen vaikutus lisää hieman maisemavaikutuksia, mutta kokonaisuudessaan maisemavaikutukset ovat edelleen kohtalaisia. Mitä kauemmas osayleiskaava-alueesta mennään sitä vähemmän voimaloilla on näkyessään vaikutusta maisemaan. Lisäksi pihapuuston ja muun kasvillisuuden ja rakennusten paikallinen estevaikutus voimistuu etäisyyden kasvaessa. Vaikutus asutukseen välialueella on vähäistä tai korkeintaan kohtalaista. Voimaloiden korotuksen vaikutuksesta voimaloita näkyy uusilla asuinalueilla. Etäisyys voimaloihin on kuitenkin jo niin pitkä, että voimalat eivät hallitse maisemaa ja vaikutukset jäävät näilläkin alueilla kohtalaisiksi.

Voimaloiden korotuksella ei ole merkittävää vaikutusta Karsikkaan kylälle. Voimaloiden korotuksen johdosta maisemavaikutukset voimistuvat hieman. Korotuksen johdosta kuitenkin ainoastaan yhteen uuteen pihapiiriin tulisi näkymään voimaloita, mihin matalammat voimalat eivät näkyisi.

Käräjäojan maakunnallisesti kulttuurihistorialliselle arvokkaalle vesiratasmyllylle Myös korotettuja voimaloita kohteelle näkyisi vain 2 ja nekin jäävät osittain puuston taakse piiloon. Korotuksella ei ole merkitystä kohteen kannalta.

Vaikutukset maakunnallisesti kulttuurihistorialliselle arvokkaalle Kärjäsaaren kohteelle eivät kuitenkaan korotuksen johdosta muutu.

Maakunnallisesti kulttuurihistorialliselle arvokkaalle Kultalan pihapiiriin Korotus voimistaa maisemavaikutuksia kohteella, vaikutukset ovat korkeintaan kohtalaisia.

Maakunnallisesti merkittävälle perinebiotoopille Erkinharjunperän laitumelle Vaikutukset kohteelle eivät muutu korotuksen vaikutuksesta.

Mallisjokivarsi-Erkkilä on maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Korotetut voimat näkyvät näkymäalueanalyysin mukaan hieman laajemmalle alueelle arvokohteen peltoalueilla. Ruuskankylällä voimat tulevat näkyviin kuuteen uuteen pihapiiriin. Korotus voimistaa hieman arvokohteelle kohdistuvia maisemavaikutuksia, mutta voidaan pitää kuitenkin vaikutukseltaan kohtuullisina.

Korotetutkaan voimat eivät näkymäalueanalyysin mukaan näy Kärsämäen kirkon pihapiiriin. Vaikutuksia Kalajokilaakson maisema-alueelle ei ole.

Voimaloiden korottaminen ei muuta osayleiskaavassa laadittua arviointia maa- ja kallioperän, pinta- ja pohjavesien, luontotyyppien, pesimälinnuston tai eläimistövaikutusten osalta. Kaavassa osoitetulle tv-alueelle sijoittuva voimalakenttä, rakentamisessa vaadittava nostoalue ja huoltotiet ovat korotuksesta huolimatta ennallaan. Voimalatyyppin mahdollisesti vaatima haruksen perustus sijoittuu alkuperäisen, kaavassa esitetyn nostoalueen ulkopuolelle, mutta kuitenkin yleiskaavan sisälle. Tämä aiheuttaa jonkin verran lisää kasvillisuusvaikutuksia, jotka kohdistuvat talousmetsien alueille ja hyvin yleiseen lajistoon. Selvityksissä tunnistetut luontokohteet sijoittuvat niin etäälle, että mahdollisilla harusten perustuksilla tai haruksilla ei ole niihin vaikutuksia. Alueen pesimälinnuston elinympäristöjen muutos jää samalle tasolle, kuin kaavassa esitetyissä vaikutusarvioinneissa on todettu.

- tuulivoimalan korkeuden muutos vaikutusalueen maakuntakaavan tavoitteisiin on vähäisiä ja kohtuullisia. Alueen läheisyyteen ei kohdistu sellaisia yhdyskuntarakenteen tai maankäytön kehittämistarpeita, jotka eivät olisi sovitettavissa yhteen tuulivoimarakentamisen kanssa. Hankilannevan tuulivoimapuistohanke ei vaikuta mainittavasti myöskään Haapaveden kaupungin tai Kärsämäen kunnan yhdyskuntarakenteeseen. 20 kilometrin säteelle Hankilannevan tuulivoimahankkeesta sijoittuvat seuraavat tuulivoimahankkeet; Ristiniitty, Kukonaho, Välikangas ja Sauviinmäki. Edelleenkin

Hankilannevan tuulivoimapuiston alueesta ei muodostu maakunnallisesti merkittävää. Voimaloiden korottaminen ei muuta osayleiskaavavaiheessa tehtyä arviointia.

- tuulivoimalan korkeuden muutokseen vaikutus lintujen muuttoreitteihin osoittavat vaikutuksien olevan vähäisiä ja kohtuullisia.

Muuttolinnuston osalta Voimaloiden korottaminen ei muuta osayleiskaavavaiheessa tehtyä arviointia.

Poikkeaminen tuulivoimaloiden osayleiskaavassa määrätystä korkeudesta tapauskohtaisesti ei tuo merkittäviä erityisiä vaikutuksia yksittäisen voimalan lähialueelle.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 43§, 171§ ja 173§)

RATKAISUVALTA

Maankäyttö- ja rakennuslain 171§:n mukaisesti poikkeamisvalta on kunnalla, joka voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen tässä laissa säädetyistä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista.

Haapaveden kaupunginhallitus on päätöksissään 89 § 2000 ja 114 § 2016 hyväksynyt päätäntävällän siirron rakennus- ja ympäristölautakunnalle poikkeamista vaativissa päätöksissä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLOAIKA

Kaksi (2) vuotta siitä, kun päätös on saanut lainvoiman.

MAKSU

Myönteinen päätös 370 euroa (rakennusvalvonnan taksamaksut).

HUOMAUTUKSET

Tuulivoimayksikölle on haettava rakennuslupa ennen toimenpiteiden aloittamista.

TIEDOKSI

- PUHURI OY (C/O Kanteleen Voima Oy)
- Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Rakennustarkastajan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy Puhuri Oy:n tuulivoimayksikön C poikkeamishakemuksen esitettyssä muodossa, korottaa tuulivoimayksikön kokonaiskorkeus 20 metrillä Hankilannevan yleiskaavan sallimasta 230 metristä 250 metriin maanpinnasta.

Perusteena poikkeamispäätökseen todetaan, että saaduissa

lisäselvityksissä ja vaikutusten arvioineissa ei ole todettu syntyvän merkittävästi lisää vaikutuksia, jo hyväksytyn Hankilannevan yleiskaavan vaikutusten arviointeihin.

Päätös:

Rakennustarkastajan ehdotuksen mukainen.

(valm. rakennustarkastaja 30.8.2019)

ASIASELOSTE

Puhuri Oy hakee jatkoaikaa voimassa olevan Hankilannevan tuulivoimala C:n poikkeamispäätökseen, joka päättyy 1.11.2019. Samassa yhteydessä esitetään tarkistettavaksi tarkentunut voimalan nimellistehon nosto.

Voimalalle on myönnetty rakennuslupa. Hanke ei ole vielä käynnistynyt ja realistinen aikataulu töiden aloittamiselle on tällä hetkellä kesällä 2020. Hankkeen viivästyminen johtuu mm. laitteistojen saatavuudesta. Lisäksi Hankilannevan tuulipuisto oli mukana Energiaviraston syksyn 2019 tuulivoimatariffikilpailutuksessa ja menestyksen myötä on nyt mukana uudessa tuulivoimatariffissa.

Hankilannevan tuulivoimapuiston osayleiskaavassa puiston maksimitehomääräksi on asetettu 30 MW, joka vastaa tuolloin kaavan vahvistamishetkellä voimassaolleen YVA-lain mukaista puiston tehorajaa (30 MW). Uudistetun lain uusi raja on 45 MW, jonka ylittyessä edellytetään ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Tehorajan noston myötä Puhuri Oy on hakenut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta uutta päätöstä YVA-menettelyn soveltamisesta hankkeeseen. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on päättänyt 12.6.2019 (Dnro: POPELY / 1028/2019), että hankkeeseen ei edelleenkään sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Voimalatekniikka on kehittynyt ja nykyisin poikkeamisluvan mukaisiin voimaloihin verrattuna ympäristöhaitat, kuten melu, jopa pienenevät samalla kuin koneista saatava hyötysuhde kasvaa. Tehon noston myötä tuulivoimalan konetyyppi ja siten myös sen dimensiot ovat muuttuneet seuraavasti:

- napakorkeus on laskenut 170 metristä 166 metriin
- roottorin halkaisija on kasvanut 160 metristä 162 metriin
- kokonaiskorkeus on laskenut 250 metristä 247 metriin.

Asiaa on tarkasteltu aikaisemmin, kun Puhuri Oy:n pyytänyt Haapaveden rakennusvalvonnalta lausuntoa, jonka tavoitteena on

ollut osoittaa Energiavirastolle 2.10.2017 myönnettyjen voimaloiden poikkeamispäätösten voimassaolosta ja voimassaolon jatkamisen edellytyksistä sekä mahdollisuudesta nimellistehon nostoon nykyisten rakennuslupien (19.10.2018) puitteissa, suhteessa Puhuri Oy:n ilmoittamiin tietoihin tuulivoimatariffien tarjouskilpailussa. Haapaveden rakennus- ja ympäristölautakunnan puolesta rakennustarkastaja Teijo Hyvärinen ja rakennus- ja ympäristölautakunnan puheenjohtaja Taneli Murtoperä ovat allekirjoittaneet 8.2.2019 lausunnon koskien Puhuri Oy:n Hankilannevan tuulivoimaloiden tehonnostoa. Lausunto annettu tiedoksi Raympltk 1.4.2019 § 10.

Lausunnossa on todettu seuraavaa:

”Rakennusvalvonta katsoo ettei nimellistehon nosto 3,45 MW:sta tarkoita luvan merkittävää muuttamista tai vaikuta naapureiden asemaan, joten kyse on MRL 150e §:n mukaisesta suunnitelmasta poikkeamisesta, eikä nykyisten rakennuslupien muuttamisesta tai uudesta luvasta. Tämä käy ilmi myös nykyisten rakennuslupien mukaisesta rakennustarkastajan ehdotuksen kohdasta 4, jonka mukaan Puhuri on velvollinen toimittamaan MRL 150e §:n mukaisesti mallinnuksen päivitykset, mikäli tehoa muutetaan. Lisäksi todetaan lausunnossa, että rakennusvalvonnan näkemyksen mukaan Hankilannevan nykyiset 19.10.2018 rakennusluvut mahdollistavat nimellisteholtaan suurempien tuulivoimaloiden rakentamisen niin, että tuulipuiston yhteenlaskettu nimellisteho on 25,2-39,9 MVA ja yksittäisen turbiinin teho 4,2-5,7 MVA”.

Lausunto koskee vain Haapaveden kaupungin puolella olevia voimaloita.

Nyt päivitetystä suunnitelmasta yksittäisen voimalan teho on 5,6 MW/kpl. Tämän mukaan Haapavedelle toteutettaisiin nykyisten rakennuslupien mukaisesti yht. seitsemän 5,6 MW voimalaa, joiden yhteisnimellistehoksi tulisi 39,2 MW.

On huomattava, että Hankilannevan tuulivoimapuiston voimaloista yksi sijaitsee Kärsämäen puolella. Mikäli kaikki kahdeksan tuulivoimalaa toteutetaan, kokonaisnimellisteho on yhteensä 44,8 MW, joka jää uudistetun YVA-lain rajan (45 MW) alle.

MAKSU

Myönteinen päätös 520 euroa.

TIEDOKSI

- Puhuri Oy
- Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Rakennustarkastajan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy Hankilannevan tuulivoimala C:n voimassa olevalle poikkeamispäätökselle kahden vuoden jatkoajan sekä tuulivoimala C:n yksikkötehon 5,6 MW.

Perusteena todeten, että voimassa olevan poikkeusluvan kahden vuoden ajalla ei ole tapahtunut Hankilannevan tuulivoimapuiston kaavassa sellaista, joka olisi esteenä jatkoajalle. Lisäksi todeten, että nyt tarkentuneet voimalan tekniset yksityiskohdat ja toiminnan haittavaikutukset ovat alkuperäiseen päätökseen nähden vähäisemmät.

Päätös:

Rakennustarkastajan ehdotuksen mukainen.
